

**24. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2017. GODINE**

PRAKTIČNI RAD

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 30

Potpis članova povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: **Topusko, 11. travnja 2017.**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Na crte za odgovore i u tablice, odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju praktičnog rada treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnog materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja praktičnog rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora za izradu: **grafitna olovka, olovke u boji, ravnalo i/ili trokut, kalkulator,**

šiljilo i gumica za brisanje. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravni odgovori, ako u njima nije bilo korekcije odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

Prije početka rješavanja praktičnog rada provjeri broj stranica i pripremljen pribor za izradu.

Praktični rad ima 6 stranica s milimetarskim papirom.

--	--	--	--	--

11

1. Pomoću podataka u Tablici 1 na priloženom milimetarskom papiru grafičnom olovkom i geometrijskim priborom izradi dijagram udjela stanovništva po spolu u dobno-spolnoj strukturi stanovništva.

Tablica 1. Struktura stanovništva _____ prema dobi i spolu 2015. godine.

Dobna skupina (godina)	Muškarci		Žene	
	Broj stanovnika (u tisućama)	%	Broj stanovnika (u tisućama)	%
0 – 4	1 892	4,4	1 826	4,2
5 – 9	1 850	4,3	1 788	4,1
10 – 14	1 821	4,2	1 761	4,1
15 – 19	1 747	4,0	1 691	3,9
20 – 24	1 754	4,0	1 703	3,9
25 – 29	1 685	3,9	1 651	3,8
30 – 34	1 605	3,7	1 584	3,6
35 – 39	1 607	3,7	1 615	3,7
40 – 44	1 332	3,1	1 361	3,1
45 – 49	1 162	2,7	1 198	2,8
50 – 54	1 066	2,5	1 127	2,6
55 – 59	972	2,2	1 059	2,4
60 – 64	847	2,0	968	2,2
65 – 69	688	1,6	825	1,9
70 – 74	504	1,2	669	1,5
75 – 79	346	0,8	527	1,2
80 – 84	216	0,5	401	0,9
85 i više	151	0,3	416	1,0
Ukupno	21 245	49,1	22 172	50,9

Izvor: <https://essa.un.org/unpd/wpp/Download/Standard/Population>

a) Okreni kraću stranicu milimetarskog papira prema sebi. Od donjeg ruba odbroji 7 cm. Tu ucrtaj x-os na sljedeći način: os treba podijeliti na dva dijela, a razmak između dijelova osi mora biti 1 cm, točno u sredini milimetarske podloge. Dio osi x ucrtaj lijevo, a dio desno od razmaka. Na njima ucrtaj oznake tako da 1 cm određuje vrijednost 1 %, a ispod oznaka upiši pripadajuće podatke. Duljinu osi odredi prema vrijednostima u tablici.

b) Ucrtaj dvije y-osi čiji će početak imati sjecište s x-osi lijevo i desno od razmaka između dva njezina dijela. Duljinu dviju osi y odredi prema podacima u tablici koje ćeš upisati između njih. Na osi y ucrtaj oznake tako da 0,7 cm određuje vrijednost 5 godina, a na odgovarajuće mjesto između oznaka obje osi upiši pripadajuće podatke.

c) Ucrtaj stupce za udjele muškog i ženskog stanovništva prema dobnim skupinama. Prve stupce ucrtavaš od osi x, a širina je određena oznakama na osima y. Odgovarajuće stupce oboji plavom, a odgovarajuće crvenom bojom.

d) Desno od dijagrama izradi tumač. Kvadrati u tumaču imaju stranicu od 1 cm, a gornji kvadrat je 5 cm udaljen od gornjeg ruba milimetarske podloge. Vertikalni razmak između kvadrata je 0,5 cm. Označi sve dijelove tumača kako bi dijagram bio razumljiv.

e) Na odgovarajuće mjesto iznad dijagrama kemijskom olovkom upiši naslov dijagrama. Naslov ćeš upisati kad riješiš 3. zadatak.

--	--	--	--	--

Zaporka

--	--	--	--	--

1	
----------	--

2. Pomoću relativnih pokazatelja iz Tablice 1 izračunaj (zaokruži na cijeli broj) indeks starosti u danom primjeru strukture stanovništva prema dobi i spolu.

Prostor za pomoć u računanju

Indeks starosti u danom primjeru stanovništva 2015. godine iznosio je _____.

3	
----------	--

3. Pomoću podataka iz 1. i 2. zadatka riješi ovaj zadatak, a pomoću podataka u ovom zadatku dovrši 1. zadatak.

a) Tip dobno-spolne strukture stanovništva prema podacima u Tablici 1 i prema njima izrađenom dijagramu nazivamo _____.

b) Država koja ima dobno-spolnu strukturu prema navedenim podacima u Tablici 1 je

Argentina / Bjelorusija / Danska / Etiopija / Indonezija / Liberija (zaokruži ime jedne od navedenih država).

c) Ime države za koju su prikazani podatci u Tablici 1 upiši na praznu crtu naslova tablice u 1. zadatku. Ovaj podatak ti omogućuje upisivanje naslova dijagrama u 1. e) zadatku. Također upiši isto ime na crtu u naslovu Tablice 2 u 5. zadatku i Tablice 3 u 7. zadatku.

3	
----------	--

4. Obrazloži punim rečenicama **tri** uzroka koja su utjecala da država čiji su podatci u Tablici 1 ima ovaj tip dobno-spolne strukture stanovništva.

Zaporka

--	--	--	--	--

4,5

--

5. Pomoću podataka u Tablici 1 dopuni Tablicu 2.

- a) Upiši na odgovarajuće mjesto u prvom stupcu Tablice 2 naziv velike dobne skupine.
- b) Izračunaj (zaokruži na jednu decimalu) i upiši u treći stupac Tablice 2 udjele velikih dobnih skupina stanovništva.
- c) Izračunaj (zaokruži na cijeli broj) i u četvrti stupac Tablice 2 upiši veličinu segmenata (stupnjeve strukturnog kruga) za svaku veliku dobnu skupinu.

Tablica 2. Velike dobne skupine stanovništva _____ (upiši ime države) 2015. godine

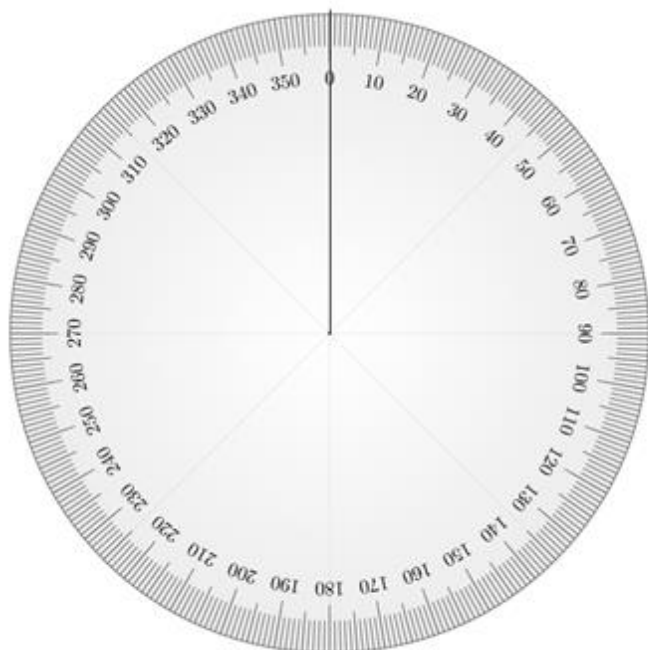
Naziv velike dobne skupine	Dob (godina)	Udio dobne skupine (%)	Segment strukturnog kruga (u °)
	0 do 14		
	15 do 64		
	65 i više		

Prostor za pomoć u računanju

3

--

6. Na priloženoj podlozi izradi kružni dijagram, redoslijedom prema podacima u Tablici 2. Oboji redoslijedom segmente strukturnog kruga žutom, crvenom i plavom bojom. Doradi tumač kako bi podaci prikazani dijagramom bili razumljivi. Na crtu iznad dijagrama kemijskom olovkom upiši naslov.

☐	_____
☐	_____
☐	_____

Zaporka

--	--	--	--	--

3

7. Uz pomoć relativnih pokazatelja u Tablici 1 izračunaj koeficijent maskuliniteta i dobivene vrijednosti (zaokružene na jednu decimalu) upiši u Tablicu 3.

Tablica 3. Koeficijent maskuliniteta po velikim dobnim skupinama stanovništva
(upiši ime države) 2015. godine

Velike dobne skupine (godina)	Koeficijent maskuliniteta
0 do 14	
15 do 64	
65 i više	

Prostor za pomoć u računanju

1,5

8. Dopuni rečenicu.

U mladom stanovništvu države za koju su izračunati podatci prema spolu više je

_____ stanovništva, što je izravna posljedica

_____.

(upiši naziv odgovarajućeg demogeografskog pojma).